

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210569
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8223210569.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členiek senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Elišky Har Tzvi v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú V. F., narodenú X.XX.XXXX, bytom J. XXX/X, T., zastúpenú v konaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny T., dieťa rodičov: matka O. F., narodená XX.X.XXXX, bytom J. XXX/X, T., zastúpená JUDr. Mgr. Drahoslavom Magdziakom, advokátom so sídlom Dlhý rad 16, Bardejov, a otec C. F., nar. X.X.XXXX, bytom J. XXX/X, T., zastúpený JUDr. Matúšom Hríbom, advokátom so sídlom Tehelná 46, Bardejov, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 15P/61/2023 - 71 z 21.12.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhovala, aby súd maloletú V. predbežne zveril do jej osobnej starostlivosti, obmedzil styk otca s maloletou V. na obdobie do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností účastníkov konania k maloletej, otcovi uložil povinnosť predbežne prispievať na výchovu a výživu maloletej V. v nevyhnutnej miere sumou vo výške 150,- eur mesačne k 15. dňu v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia.

2. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, cit.:

I. „Maloletá V. F., nar. X.XX.XXXX, sa predbežne zveruje do striedavej starostlivosti oboch rodičov O. F., nar. XX.X.XXXX, a C. F., nar. X.X.XXXX.

Matka O. F., nar. XX.X.XXXX, je oprávnená a povinná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú V. každý páry týždeň v roku, vždy od pondelka od 15:00 hod. do najbližšieho pondelka do 15:00 hod.

Otec C. F., nar. X.X.XXXX, je oprávnený a povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú V. každý nepáry týždeň v roku, vždy od pondelka od 15:00 hod. do najbližšieho pondelka do 15:00 hod.

II. Matka O. F., nar. XX.X.XXXX, je oprávnená stýkať sa s maloletou V. každý utorok a štvrtok v nepárnom týždni roka v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod.

III. Otec C. F., nar. X.X.XXXX, je oprávnený stýkať sa s maloletou V. každý utorok a štvrtok v párnom týždni roka v čase od 15:00 hod. do 19:00 hod.

IV. Každý z rodičov oprávnený na osobnú starostlivosť o maloletú si maloletú prevezme v mieste adresy predškolského zariadenia, ktoré maloletá navštevuje počas dní jej pobytu v tomto zariadení, inak v mieste bydliska oprávneného rodiča a to v určený pondelok o 15:00 hod.

Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletú druhému rodičovi na určenom mieste a riadne ju pripraviť.

V. Každý z rodičov oprávnený na styk s maloletou si maloletú prevezme v mieste adresy predškolského zariadenia, ktoré maloletá navštevuje počas dní jej pobytu v tomto zariadení, inak v mieste bydliska toho rodiča, ktorý vykonáva osobnú starostlivosť o maloletú, kde ju aj po ukončení styku vráti späť. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletú druhému rodičovi na určenom mieste a riadne ju pripraviť.

VI. Výživné sa rodičom počas trvania predbežnej striedavej osobnej starostlivosti vzájomne neurčuje.

VII. V prevyšujúcej časti návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia matky a otca zamieta.“

3. Súd vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“); § 360 ods. 1, 2 CMP; § 324 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“); § 325 ods. 1, 2 CSP; § 329 CSP; § 361 CMP; § 366 CMP; § 367 ods. 1 CMP.

4. Súd po posúdení tvrdení uvedených v návrhoch oboch rodičov, po zabezpečení objektívnych dôkazov predložených súdu (správy kolízneho opatrovníka, psychológa ÚPSVaR T., OR PZ T., výsluchu maloletej) dospel k záveru, že v tomto prípade je nutné bezodkladne upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletej V. do času, kým súd nerozhodne o úprave práv a povinností rodičov k maloletej v konaní o rozvod manželstva jej rodičov. Aj napriek tomu, že dieťa navštevuje aj otca v jeho domácnosti (ako potvrdila aj maloletá pri výsluchu), je starostlivosť o ňu medzi rodičmi sporná, keďže obaja rodičia ju žiadajú zveriť do svojej starostlivosti a matka sa dokonca domáha zákazu styku otca s maloletou. Ako bolo zistené, rodičia od novembra 2023 nežijú v spoločnej domácnosti a vzťahy medzi nimi sú vážne narušené (viď podané oznámenia matky na polícii). Avšak ako vyplynulo z obsahu predložených správ kolízneho opatrovníka a psychológa ÚPSVaR T., správy z materskej školy, či samotného pohovoru s maloletou, maloletá má rada oboch rodičov, s oboma rodičmi ma vytvorený pozitívny vzťah, s oboma sa hrá, rada s nimi trávi čas, obaja ju striedavo privádzajú a vyberajú zo škôlky, pričom u maloletej vo vzťahu k rodičom nebolo zaznamenané nevhodné správanie, či emočné stavy, dieťa neodmieta ani jedného z rodičov. Neboli zaznamenané žiadne zmeny správania u maloletej. Spolupráca rodičov s MŠ je z obidvoch strán štandardná, rodičia sa zaujímajú o dieťa a vždy je dieťa vhodne a čisto oblečené. Nezaznamenali žiadnu konfliktnú situáciu rodičov v MŠ. Maloletá dokonca vyslovila želanie, aby sa rodičia nehádali, aby sa skamarátili, aby boli všetci spolu. Počas psychologického sedenia sa maloletá túlila k otcovi, hrala sa s ním, pôsobila šťastným a pokojným dojmom. Súd za najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloletú stanovil striedavú starostlivosť oboch rodičov. Považuje takto za zabezpečený rovnocenný kontakt rodičov s maloletou a maloletej s jej rodičmi, ako to vyplýva z Dohovoru o právach dieťaťa, ako aj Zákona o rodine. Túto formu starostlivosti navrhol zväziť aj psychológ ÚPSVaR T.. Skutočnosť, že medzi rodičmi je negatívny vzťah automaticky nezakladá domnievať sa, že jeden z rodičov dieťaťu škodí, že sa nevie o neho postarať, či že dieťa nemá dobrý vzťah s oboma rodičmi. Podľa názoru súdu neboli dané podmienky na to, aby bolo dieťa zverené do starostlivosti toho - ktorého rodiča podľa ich návrhov, a vôbec nie podmienky na to, aby súd zakázal/obmedzil styk otca s maloletou, keďže nebolo preukázané také patogénne pôsobenie otca na maloletú, či ohrozenie jej výchovy a starostlivosti z jeho strany tak, ako to tvrdila matka. Tvrdenia matky neboli dostatočne osvedčené ani preukázané. Práve naopak otec už aj v predchádzajúcich konaniach preukázal, že je v jeho schopnostiach sa o dieťa riadne postarať. Navyiac súd poukazuje na pozitívny vzťah maloletej k otcovi a naopak. Avšak je potrebné dodať, že ani otec neosvedčil svoje tvrdenia v podanom návrhu, ohľadne správania matky maloletej. Matka zatiaľ abstinuje, čo preukazuje lekárskou správou. Ak tak bude pokračovať naďalej, bude to len na prospech veci a jej vzťahu s maloletou.

5. Súd predbežne zveril mal. V. do striedavej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch striedania. Súd počas trvania striedavej starostlivosti neurčil rodičom výživné, je na rodičoch, aby zabezpečili potreby dieťaťa v čase výkonu osobnej starostlivosti.. Súd neupravil ani styk rodičov počas Vianočných sviatkov, keďže striedavá starostlivosť pokryje aj uvedené obdobia a súdu sa to javilo ako postačujúce. V ďalšom konaní vo veci samej bude súd zisťovať, aké sú podmienky rodičov na riadny výkon ich rodičovských práv a povinností, pričom k uvedenému rozhodnutiu bude nutné vykonať ďalšie dokazovanie v rámci riadneho civilného konania podľa ustanovení CMP, CSP, presahujúci rámec osvedčenia v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka. V prvom rade uviedla, že p. H. (kolízna opatrovníčka, pozn. odvolacieho súdu) pri spoločnom stretnutí s ňou, dcérou a manželom pozabudla súdu ozrejmiť niekoľko dôležitých skutočností. Jej manžel sa pred pani H. priznal, že dcéru fyzicky bije a neraz mala z toho veľké modriny po tele. Keď sa p. H. vyjadрила, že

dcéra môže byť odobraná z rodiny, tak sa manžel vyjadril, že chvála Bohu bodaj by, že to by bolo to najlepšie, čo by sa mohlo stať a že by bola s jeho otcom - dedom. Z tohto rozhovoru mala video, ktoré hneď pustila a všetci videli, že dcéra s ním ísť nechce a manžel opäť klame. Taktiež jej manžel ukradol pamäťovú kartu z kamery, ktorú si zabezpečila po jeho útokoch na ňu a na jej deti. Na tejto pamäťovej karte je záznam, kde manžel tvrdí, ako je dohodnutý on aj jeho právny zástupca so sudkyňou, aby bola vylúčená z jej bytu a aby prišla o dcéru. Ďalej tvrdí, že 13.12.2023 mali ďalšie sedenie s p. H., úradnou psychologičkou, manželom a dcérou. Pani H. súdu napísala, že pri sedení sa dcéra k otcovi túlila. Dcéra je veľmi rozumná a vie čo môže od otca očakávať a prečo mala také správanie. Dôležitým faktom však je to, že pri popise tohto sedenia opäť zabudla napísať, že ak mala dcéra odísť z ÚPSVR s otcom, tak chytla paniku a za žiadnych okolností s ním odísť nechcela. V prvom rade dcéra v prenajatom byte svojho otca neprespávala, ale do doby tohto rozhovoru tam spala len raz, a to z dôvodu, že porušil ich dohodu a išiel po ňu skôr do škôlky, v čase kedy mal byť ešte v práci. Dcéra u neho zostať nechcela, ale otec jej tvrdil, že mamka je preč a má vypnutý telefón. V ten večer sa samozrejme snažil dcéru ohúriť, aby tam chcela chodiť častejšie, no nepodarilo sa mu to. Keďže stála za dverami, tak počula V. výpoveď. Vyjadrila sa inak, ako je to napísané v uznesení, napr. jednoznačne povedala, že babka im nosí a dáva jedlo, aby mala čo jesť, keď je s otcom, inak by bola hladná. Tiež povedala, že mamka varí stále a veľmi dobre. Stretávanie s otcom narúša jej psychický vývoj. Dňa 22.12.2023, keď bola jej a manželovmu právnikovi zaslaná elektronická pošta s uznesením a oznámila dcére, že pôjde spinkať k tatíkovi, tak chytla opäť paniku a hneď mu volala a prosila ho, aby jej to už nerobil, že ho o to veľmi prosí a chce zostať pri mamke. Ďalším veľmi dôležitým faktom je, že keď dcéru neodkladným opatrením zverili manželovi, tak sa začala po nociach pravidelne počúravať. Tento problém prestal, keď sa manžel odsťahoval zo spoločnej domácnosti. Dcéra jej v tom čase stále volala a plakala, že chce byť doma pri nej. Doteraz má na to veľmi zlé spomienky, ako bola pri ňom, stále v spoločnosti ľudí s alkoholom, psychiatrickými pacientkami a drogistami alebo u jej matky (dôkaz č. 6).. Navrhuje, aby súd jej návrhu vyhovel. K odvolaniu pripojila lekársku správu - nález z H. ambulancie F. sv. D., n. o., Sv. D. XX, T., z 2.1.2024 a USB nosič. V ďalšom písomnom podaní matka žiada súd, aby sa týmto prípadom zaoberal v čo najkratšom čase. Ako prílohu pripojila USB nosič. Ale jeho neustále vyhrážanie sa, psychický nátlak jej a dcére do neskutočne veľkej miery narúša ich každodenný život. Preto opäť žiada súd, aby po všetkých predložených dôkazoch a hlavne videách, z ktorých jednoznačne vyplýva, že dcéra nechce dobrovoľne tráviť so svojím otcom vôbec žiadny čas a vždy je k tomu len prinútená, aby prehodnotil situáciu a dcéru zveril len do jej osobnej starostlivosti, kde bude mať vymedzený styk so svojím otcom len za jej prítomnosti. K podaniu pripojila CD nosič. V ďalšom doplnení odvolania zo 17.1.2024 matka uviedla, že pripája ďalšie video (dôkaz č. 1), kedy jej manžel dcéru vo štvrtok 11.1.2024 priviedol domov, kde jasne vidieť, bez akýchkoľvek problémov, aj napriek tomu, že s ním mala byť až po víkend v pondelok 15.1.2024, jej nerobilo žiadny problém od neho odísť a nijak špeciálne sa s ním nechce ani rozlúčiť. Na ňu sa teší, keď ide domov. Naopak, dodala aj videá, kde ju k manželovi musí viesť nasilu a nechce ani vojsť do jeho bytu. Navrhuje, aby súd zveril mal. dcéru do jej osobnej starostlivosti.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že uznesenie súdu považuje za vecne správne a v záujme maloletej. Obidvaja rodičia sa o mal. starajú v rámci svojich možností a schopností. Rodinné a bytové pomery na strane obidvoch rodičov sú vyhovujúce. Medzi rodičmi naďalej pretrváva rodičovský konflikt. Za týmto účelom obaja rodičia pravidelne navštevujú S. na tunajšom oddelení. Aj pohovorom s maloletou, vykonaným na Okresnom súde Bardejov bolo zistené, že táto má dobrý vzťah s obidvoma rodičmi a má ich rada. Maloletá V. by chcela byť s obidvoma rodičmi, ale z dôvodu negatívnych postojov rodičov voči sebe navzájom, sa maloletá obáva toho, ako to budú vnímať. K vyjadreniu pripojili správu z E. školy, P. XX v T. z 11.12.2023.

8. Otec vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní je podstatná správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, kde uvedené neodkladné opatrenie považuje za správne v celom rozsahu, keďže do rozhodnutia súdu vo veci samej zabezpečuje rovnomernú starostlivosť oboch rodičov o dcéru, čo otec rešpektuje, ale matka zjavne odmieta a hoci v júli 2023 bola mal. V. zverená do výlučnej starostlivosti otca, ten sa rozhodol odvolanie nepodať, hoci jeho návrhu nebolo vyhovené v plnom rozsahu. Tvrdenia udávané matkou sa v prevažnej miere týkajú časového prehľadu udalostí po vydaní uznesenia a majú slúžiť jedinému účelu a to očierneniu otca dopričaním subjektívnych názorov matky a prikladaním nových a nových videí. Tieto tvrdenia sú nepravdivé a otec ich popiera. Dcéra s ním rada trávi čas a nie sú prítomné žiadne problémy udávané matkou. Aj včerajšieho dňa dcéra volala matke, že chce ostať u tatíka dlhšie. Matka neustále uvádza, že ju napáda, že pije a pod., čo opakovane popiera. Otec bol ohľadne týchto okolností dňa 8.1.2023

vypočúvaný aj na Okresnom úrade v Bardejove, kde do zápisnice riadne uviedol všetky okolnosti k údajným incidentom oznámených matkou v septembri a začiatkom novembra. Správanie matky je absolútne nepredvídateľné, otca v novembri vymkla aj pred dverami bytu bez obuvi a adekvátneho oblečenia zimnému obdobiu bez toho, aby mala na uvedené akýkoľvek dôvod. Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. K vyjadreniu pripojil potvrdenie o podaní trestného oznámenia z 6.1.2024.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

15. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého dieťaťa bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

16. Z obsahu preskúmaného spisu sa celkom zrejme javí ako problematický vzťah medzi rodičmi maloletej, matka tvrdí, že otec si uzurpuje výkon rodičovských práv a povinností na úkor najlepšieho záujmu maloletej V.. V danom prípade sa komplikácie v partnerskom vzťahu rodičov neželaným spôsobom preniesli do vzťahu rodič-dieťa. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci nevhodnosť návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ale podľa právneho názoru súdu si aktuálna situácia vyžadovala okamžitý autoritatívny zásah súdu v úprave rodičovských práv rodičov voči maloletej, a to za účelom, aby maloletá mala vytvorený priestor pre budovanie vzťahu s obidvomi rodičmi, ktorí obaja sú spôsobilí zabezpečovať starostlivosť o maloletú a sama maloletá sa vyjadrila, že oboch rodičov má rovnako rada. V tomto smere vykonal súd prvej inštancie dokazovanie, ktorým dostatočne zistil skutočný stav veci a s jeho právnymi závermi uvedenými v uznesení sa odvolací súd stotožňuje.

17. Odvolanie matky a ďalšie jeho doplnenia, miestami nie úplne zrozumiteľné, vychádzajú v prevažnej miere zo subjektívneho vnímania matky vzniknutej situácie v rodine a ako táto situácia vplýva na mal. dcéru, ale tvrdenia matky sú viac emocionálne a nepreukázané relevantnými dôkazmi. Materiál pripojený k odvolaniu len preukazuje hĺbku rodičovského konfliktu, ktorého riešenie momentálne prebieha prostredníctvom stretnutí na referáte psychologicko-poradenských služieb ÚPSVR v T. a v konaní o rozvod manželstva sa ním bude podrobnejšie zaoberať aj súdny znalec. Je na oboch rodičoch aby rozpad rodiny zvládli a neprenášali svoj partnerský konflikt na maloleté dieťa a môžu toho docieľať aj poskytnutou odbornou pomocou. Dôkazy navrhnuté matkou by podľa názoru odvolacieho súdu neprinesli nové informácie, ktoré by už neboli známe z iných dôkazov, preto ich súd nevykoná. Odvolací súd podotýka, že pri rozhodovaní o návrhoch na neodkladné opatrenie súd z povahy veci nevykonáva dokazovanie v takom rozsahu ako pri rozhodovaní o merite veci. Súd prvej inštancie zistil skutočný stav v dostatočnej miere, aby mohol rozhodnúť o neodkladnom opatrení. Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o mal. V. v súčasnosti prebieha podľa uznesenia súdu, ktoré tým naplnilo svoj účel dočasne upraviť pomery účastníkov do rozhodnutia vo veci samej, kde bude priestor na dôkladnejšie posúdenie všetkých skutkových okolností čo do rodičovských kompetencií oboch účastníkov. Znalecké dokazovanie, ktoré súd prvej inštancie nariadil vo veci samej, bude podkladom na úpravu rodičovských práv a povinností k dieťaťu do budúcnosti a nariadené neodkladné opatrenie len v nevyhnutnej miere dočasne upravuje pomery účastníkov konania, čo je v záujme maloletého dieťaťa, aby sa neperužila väzba maloletej dcéry na osobu niektorého z rodičov. Je povinnosťou súdu vytvoriť dieťaťu priestor na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, tak ako to predpokladá čl. 5 písm. h) zákona o rodine. Matka odmieta osobu otca negativizuje ho. Otec prejavuje úprimnú snahu po možnosti podieľať sa výchove mal. dcéry.

18. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa (§ 28 ods. 1, 2 ZoR). Z citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že rodičia majú nielen právo, ale aj povinnosť podieľať sa na výchove mal. dieťaťa. Kým sa definitívne nerozhodne vo veci samej (meritórne) o výkone rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, dovtedy je pri danej situácii v rodine potrebné jej poskytnúť dočasnú ochranu. Z prednesov obidvoch rodičov a obsahu spisu je zrejme, že obidvaja rodičia sa chcú v čo možno najväčšej miere podieľať na osobnej starostlivosti.

19. V súlade s Dohovorom o právach dieťaťa, pokiaľ obidvaja rodičia prejavujú záujem a spĺňajú kritériá pre striedavú osobnú starostlivosť, vytvárajú prezumpciu v prospech striedavej starostlivosti. Túto je možné vyvrátiť, ak existujú vážne dôvody, ktoré vyplývajú zo záujmu na ochrane najlepšieho záujmu dieťaťa. Medzi tieto dôvody patrí napríklad špecifický zdravotný či psychický stav dieťaťa, v dôsledku ktorého by striedavá starostlivosť predstavovala pre dieťa neprimeranú záťaž, veľmi veľká vzdialenosť bydlísk rodičov, a to najmä v prípadoch, kedy by táto veľká vzdialenosť mohla zásadným spôsobom narušiť školskú dochádzku dieťaťa. Vo výnimočných prípadoch môže byť dôvodom na vylúčenie striedavej starostlivosti i nevhodná či vôbec neprebíhajúca komunikácia medzi rodičmi, avšak nemôže sa tak stať bez toho, aby sa súdy pokúsili zistiť príčinu pretrvávajúceho stavu komunikácie a tento stav za pomoci vhodných opatrení napraviť a zlepšiť. Dieťa by potom malo byť zverené zásadne do starostlivosti toho z rodičov, ktorý je viac naklonený ku komunikácii s druhým rodičom a ktorý nebude brániť jeho styku s druhým rodičom (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky vo veci I.ÚS 2482/13).

20. Ak medzi rodičom a maloletým dieťaťom vznikli rodinné zväzky, štát musí konať tak, aby sa mohli tieto zväzky ďalej rozvíjať (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Keegan vs. Írsko č. 16969/90 zo dňa 26.5.2004, Kroon vs. Holandsko č. 18535/91 zo dňa 27.10.1994). Európsky súd pre ľudské práva ďalej pripomína, že miera uváženia súdu závisí od povahy sporu a na význame ďalších dotknutých záujmov, o ktoré ide. Uznal, že v niektorých prípadoch (napr. pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do starostlivosti) majú sudy široký priestor pre voľnú úvahu (porov. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Gorgulu vs. Nemecko č. 74969/01 zo dňa 26.02.2004).

21. V konaní bola zistená nedostatočná komunikácia medzi rodičmi, čo podľa názoru aj odvolacieho súdu nie je dôvodom pre prijatie záveru o nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti. Z doterajších zistení nevyplývajú žiadne závažné dôvody, pre ktoré by rodičia mali mať vytvorený takýto partnerský konflikt nehladiac na záujem maloletej, ktorú vystavujú napätiu a nepríjemným situáciám. Rodičia nesú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

22. Záujmom dieťaťa je nepochybne, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva rolu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Odvolací súd apeluje na rodičov, aby sa pri výkone predbežne nariadenej striedavej osobnej starostlivosti snažili dohodnúť na výchovných princípoch, zachovávali podobné výchovné postupy a stereotypy, viac komunikovali o veciach týkajúcich sa mal. dcéry (pravdivo informovali, čo sa udialo v priebehu pobytu u jedného z nich), nesúťažili o jeho lásku, neočierňovali druhého rodiča a aby nenastal stav, že by o druhom rodičovi nehovorili vôbec. Citlivo vnímali potreby mal. dcéry, ktorá im vysielala jasné signály o tom, že si želá ich pokojnú komunikáciu a vzťah urovnaný.

23. Po výkone nariadenej striedavej osobnej starostlivosti súd bude vo veci samej skúmať, či tento spôsob usporiadania vzťahov je v najlepšom záujme mal., ako výkon striedavej osobnej starostlivosti prebiehal, ako rodičia spolu kooperovali, prípadne ktorý z rodičov bránil spoločnej komunikácii, ak táto nebude prebiehať v rozsahu, ktorý vyžaduje striedavá osobná starostlivosť, a či tento dôvod nedostatočnej komunikácie bude mať relevantný dôvod. Je tomu tak preto, aby bolo možné vyhodnotiť, či nedostatočná komunikácia nie je iba účelová v snahe zahatiť zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Ak by rodičom chýbala ochota a vyspelosť v záujme mal. dcéry kooperovať, znižovalo by to ich predpoklady pre výkon starostlivosti o ňu. Odmietaním komunikácie s druhým rodičom v záležitostiach týkajúcich sa starostlivosti o mal. dieťa sa vystavuje rodič nebezpečenstvu, že súd posúdi striedavú starostlivosť ako nefunkčnú a potom prichádza do úvahy výlučná starostlivosť toho z rodičov, ktorý sa v tomto smere správa zodpovednejšie a je schopný druhého rodiča rešpektovať.

24. Keďže ani ďalšie odvolacie námietky nemali za následok vyslovenie nesprávnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).